

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

2017-2018

1. Identificació del mòdul

1.1. Dades del mòdul

CICLE FORMATIU DE GRAU SUPERIOR DE JOIERIA (LOGSE)
MÒDUL JOI09-PROJECTES DE JOIERIA

Curs	Període	Hores setmanals	Nombre de crèdits ECTS
Segon	Anual	15	---

Departament: Projectes i teoria del disseny

Professorat responsable:

David Sánchez
Correu electrònic: dsanchez@escoladisseny.com
Horari de tutories: [Fes clic per escriure](#)

Cap de departament

Antoni Riera
Correu electrònic: triera@escoladisseny.com
Horari d'atenció: [Fes clic per escriure](#)

1.2. Contextualització del mòdul dins el pla d'estudis

El mòdul es caracteritza per ser un taller pràctic, un espai de reflexió i un mirador des d'on poder-se aproximar amb passa ferma a la joieria contemporània. L'objectiu del mòdul és fer projectes oberts, determinant processos d'experimentació i amb una projecció de futur que va molt més enllà de l'àmbit de l'escola. Un procés que s'ha d'emprendre com una aventura personal, que ha de portar a l'alumnat al descobriment de la seva identitat artística i a l'experiència de reconèixer-se mitjançant l'objecte creat.

1.3. Requisits per cursar el mòdul:

No hi ha requisits previs

2. Normativa de referència

Real Decreto 596/2007, de 4 de mayo, por el que se establece la ordenación general de las enseñanzas profesionales de artes plásticas y diseño (BOE 25/05/2007).

Article 73 (programacions didàctiques) del *Decret 120/2002* autonòmic (BOIB núm. 120, 05-10-2002).

3. Objectius d'aprenentatge del mòdul

Descripció del que un estudiant ha d'haver après en finalitzar l'assignatura.

- Adquirir els coneixements fonamentals sobre el disseny en quant a l'estudi de la forma, de la metodologia de treball i el desenvolupament de les pautes específiques per al disseny d'objectes en joieria.
- Aplicar els coneixements adquirits, tant tècnics com artístics, per a desenvolupar aquelles tasques pròpies de l'exercici de la seva professió, tractant en tot moment d'ajustar-se a la realitat laboral.
- Desenvolupar la creativitat, la sensibilitat artística i la iniciativa en el treball.
- Introduir els conceptes bàsics del la joieria artística.
- Introduir la metodologia de projectes.
- Conèixer diferents processos i tècniques creatives. Fomentar la capacitat crítica i autocrítica en front als treballs realitzats.
- Potenciar la capacitat de comunicar les idees i defensar el treball mitjançant de presentacions orals.
- Estimular el propi auto-aprenentatge de l'alumnat.

4. Continguts temàtics del mòdul *(distribuïts en unitats d'aprenentatge)*

4.1. Continguts temàtics

1. Proporció, simetria i estructura.
2. Anàlisi de formes bidimensionals i tridimensionals. Composicions.
3. El creixement dóna la forma.
4. El disseny: classes. Processos i factors.
5. Antropometria, ergonomia i biònica.
6. El disseny de joieria, factors que el determinen.
7. El projecte. Documentació de projecte.
8. Esbossos de peces de l'especialitat. Composicions.
9. Pas de l'esbós al dibuix definitiu amb els diversos plans que hagi de comprendre el projecte.
10. Projectes de diferents peces per a la seva realització.

4.2. Distribució temporal

Unitats didàctiques	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Gen.	Feb.	Mar.	Abr.	Maig	Jun.
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										

5. Materials i recursos didàctics

5.1. Bibliografia bàsica

- WUCIUS WONG. Fundamentos del diseño. Barcelona, GG.
- D.A. DONDIS. La sintaxis de la imagen. Barcelona, GG.
- DAMIEN SKINNER : Contemporary Jewelry in Perspective.
- ROBERTA BERNABEL: Contemporary Jewellers: Interviews with European Artists.
- SUSAN COHN: Unexpected Pleasures: The Art and Design of Contemporary Jewelry (Design Museum, London - Exhibition Catalogues).
- JOANNA HARDY: Collect Contemporary: Jewelry. Thames and Hudson, 2015.
- OLVER, ELIZABETH: El arte del diseño de joyería. Barcelona, Acanto, 2003.
- MCGRATH, JINKS: Acabados decorativos en joyería. Barcelona, Promopress, 2007.
- CROWE, JUDITH: Guía ilustrada de las piedras preciosas. Barcelona, Promopress, 2007.
- PRETTE, CARLA I GIORGIS ALFONSO: Leer el arte. Madrid, Susaeta.
- J.L. Llorente "La joyeria y sus técnicas" Toms I i II.
- Jorge Alsina Benavente "El oro" Toms I, II i III.
- Jorge Alsina Benavente "Los metales en la joyería moderna".
- Carles Codina "Orfebrería".
- Luigi Vitiello "Orfebrería moderna".
- Parramón "Dibujo para Joyeros".
- Carles Codina "Nueva joyería".
- Carles Codina "Los metales en la joyería moderna".

5.2. Bibliografia complementària

- Cómo nacen los objetos. Apuntes para una metodología proyectual. Bruno Munari. Colección GG Diseño.
- Las Obras de arte de la Naturaleza. Ernst Haeckel.

5.3. Altres recursos

Es disposarà del material informàtic del centre per a dur a terme el desenvolupament del mòdul. Tant la realització de moltes de les activitats per part de l'alumnat com la presentació de les explicacions del professor utilitzaran les TIC com a element vehicular.

6. Metodologia docent

6.1. Estratègies generals metodològiques

La metodologia que s'ha de seguir serà fonamentalment activa, programant una classe en què es permet l'activitat de l'alumnat per damunt de la pròpia activitat del professor, sense proposar-nos que tot surti a la perfecció a la primera. Cada context i cada situació d'aula requereix una actuació particular i concreta, ja que hi ha diversos camins per a assolir els objectius proposats.

L'organització del procés d'ensenyament en el mòdul ha de basar-se en una sèrie de principis metodològics en consonància amb la metodologia del Cicle Formatiu, com ara:

- L'adequació del procés d'ensenyament als coneixements previs de l'alumnat.
- Síntesi dels aspectes fonamentals que es tracten d'ensenyar.
- Continuitat i progressió dels continguts.
- Interrelació dels continguts.
- Activitat.
- Aprenentatge personalitzat.

Aquests principis considerats en el seu conjunt impliquen una línia metodològica flexible, que ha de ser adaptada tant a la realitat diversa de l'alumnat com als condicionants de recursos i mitjans disponibles. En coherència amb allò que s'ha exposat, els principis que orienten la nostra pràctica educativa són els següents:

La metodologia que s'ha de seguir serà fonamentalment activa, programant una classe en què es permet l'activitat de l'alumnat per damunt de la pròpia activitat del professor, sense proposar-nos que tot surti a la perfecció a la primera. Cada context i cada situació d'aula requereix una actuació particular i concreta, ja que hi ha diversos camins per a assolir els objectius proposats.

L'organització del procés d'ensenyament en el mòdul ha de basar-se en una sèrie de principis metodològics en consonància amb la metodologia del Cicle Formatiu, com ara:

- L'adequació del procés d'ensenyament als coneixements previs de l'alumnat.
- Síntesi dels aspectes fonamentals que es tracten d'ensenyar.
- Continuitat i progressió dels continguts.
- Interrelació dels continguts.
- Activitat.
- Aprenentatge personalitzat.

Aquests principis considerats en el seu conjunt impliquen una línia metodològica flexible, que ha de ser adaptada tant a la realitat diversa de l'alumnat com als condicionants de recursos i mitjans disponibles. En coherència amb allò que s'ha exposat, els principis que orienten la nostra pràctica educativa són els següents:

Metodologia activa.

Suposa atendre a aspectes íntimament relacionats, referits al clima de participació i integració de l'alumnat en el procés d'aprenentatge:

- Integració activa de l'alumnat en la dinàmica general de l'aula i en l'adquisició i configuració dels aprenentatges.
- Participació en el disseny i desenvolupament del procés d'ensenyament-aprenentatge.

Motivació.

Considerem fonamental partir dels interessos, demandes, necessitats i expectatives de l'alumnat. També serà important arbitrar dinàmiques que fomentin el treball en grup.

Avaluació del procés educatiu.

L'avaluació es concep d'una forma holística, és a dir, analitza tots els aspectes del procés educatiu i permet la retroalimentació, l'aportació d'informacions precises que permeten reestructurar l'activitat en el seu conjunt. Quant a la selecció de problemes que s'han de resoldre, s'han de tenir en compte tant les competències que es poden desenvolupar i

els aprenentatges que es pretenen adquirir, com les condicions en què tindrà lloc el desenvolupament curricular. En totes les activitats s'arreglaran els aspectes estètics en la presentació dels treballs, de progressiva perfecció en la realització de dissenys gràfics i exposició oral i escrita, amb correcta expressió de vocabulari, adquisició de coneixements científics i d'investigació bibliogràfica. El professor ha de convertir-se en el generador de situacions d'aprenentatge, plantejant qüestions que col·laboren a l'esforç i adquisició d'hàbits de treball, oferint recursos i solucions. Per a adequar-se als diferents ritmes d'aprenentatge i realització de tasques de l'alumnat, convé preveure activitats que s'adaptin a les característiques de cada grup d'alumnes, en particular, d'aquells que ho requereixin en virtut de les seves necessitats educatives especials. Així doncs, el professor iniciarà la Unitat motivant l'alumnat mitjançant un breu resum sobre la importància dels continguts tractats en la mateixa, fent especial insistència en les seves aplicacions. Es desenvoluparan i analitzaran els distints conceptes, prenent com a punt de partida els coneixements previs de l'alumne/a, recolzant-se en esquemes-resum i material didàctic perquè l'alumnat compregui bé els continguts. A més, aquests es treballaran a través d'exemples i exercicis immediats d'aplicació, passant a ser en aquests moments la tasca del professor solament la d'orientador. Els criteris a tenir en compte per a seqüenciar les activitats i l'organització del temps han de ser els de diversitat (utilització de distints mètodes alternativament), gradació (duent a terme activitats des de les més senzilles a les més complexes), suficiència (desenvolupant cada activitat amb el temps suficient per a estudiar tots els aspectes rellevants), i adaptació (afrontant aquelles activitats possibles de realitzar amb èxit). El mòdul de Projectes 1 es planteja fonamentalment com una introducció o primera aproximació al disseny de la joieria contemporània, tant en els seus aspectes pràctics com teòrics. Es desenvolupen varis exercicis i projectes, que podran portar-se a la pràctica a taller com a tasca inter-disciplinària.

6.2. Organització i tipus d'activitats d'aprenentatge

Activitats presencials:

Ensenyament teòric (20%)

- Classe presencial (llició magistral grup-classe)
- Exposicions i debats de treballs

Ensenyament pràctic (80%)

- Tutorització de forma individual de les propostes projectives.
- Taller (sessions supervisades de treball individual amb assistència i guiatge del professorat)
- Aprenentatge basat en problemes (resolució de problemes professionals amb solucions alternatives)

Activitats no presencials:

Estudi teòric (temps de dedicació a l'assignatura per part de l'alumne per a adquirir els coneixements de la matèria adients a la pràctica professional: lectures, recerca de documentació, anàlisi de texts, resolució d'exercicis, etc.).

6.3. Instal·lacions del centre i material

- Aula teòrica amb pissarra, taules i eines per al dibuix (paper mil·limetrat, isomètric, d'alumini, canson, vegetal,...)
- Taller de joieria amb les eines adequades per a la realització de les maquetes.
- Taller de maquetes.
- Materials complementaris per al disseny de les peces (resines, roba, pedres de colors, plàstics, fusta,...)
- Llibres, revistes i catàlegs de joieria.
- Ordinador portàtil i canó de projecció.

6.4. Activitats interdisciplinàries

Es duen a terme exercicis i projectes combinats amb els mòduls del mateix cicle com el de Modelat, Taller de Joieria i Disseny assistit per ordinador (DAO). També es poden realitzar projectes amb altres disciplines no pròpies del Cicle.

6.5. Activitats complementàries i extraescolars

- Visites a exposicions, empreses, fires, etc.
- Assistència a congressos, jornades, conferències, tallers, etc

6.6. Atenció a la diversitat

(alumnus que requereixen una atenció educativa diferent de l'ordinària perquè presenten alguna necessitat específica de suport educatiu; només adaptacions curriculars no significatives)

La nostra intervenció educativa amb l'alumnat implica com un dels seus principis bàsics tenir en compte els seus diferents ritmes d'aprenentatge, així com els seus distints interessos i motivacions.

7. Criteris, procediments i instruments d'avaluació i qualificació

(L'avaluació del procés d'aprenentatge de l'estudiant es basarà en el grau i nivell d'adquisició i consolidació dels objectius establerts d'acord amb el perfil professional del títol)

7.1. Criteris d'avaluació generals del departament (si és el cas): No hi ha criteris generals de departament.

L'avaluació, com a element fonamental del procés d'ensenyament-aprenentatge, ha de ser coherent amb les competències del títol, amb els objectius del mòdul plantejats i amb la metodologia utilitzada. A més, ha de ser formativa i servir d'orientació, considerant així la idoneïtat de la pràctica docent i els processos d'ensenyament, per això, l'avaluació ha de ser contínua, permetent així observar el procés d'aprenentatge, integral, permetent considerar no sols l'adquisició dels conceptes teòrics, sinó actituds i capacitats en el desenvolupament de cada alumne, i individualitzada, ajustant-se al procés d'aprenentatge de cada alumne.

Moments i instruments d'avaluació

L'avaluació dels aprenentatges dels alumnes és contínua en l'etapa i es realitza de la manera següent:

Avaluació inicial.- Avaluació que el professorat realitza al principi de cada Unitat.

Avaluació formativa.- Té lloc al llarg de tot el procés de la Unitat Didàctica i del curs. L'avaluació serà contínua i es pot dur a terme per mitjà d'observació directa del treball en classe, exercicis/treballs individuals o en grup, exercicis d'auto-avaluació realitzats a casa o en l'aula, exercici pràctic global...

Avaluació sumatòria.- L'avaluació que es realitza al final del procés de la Unitat. D'altra banda, els instruments d'avaluació tenen com a objecte donar informació sobre el grau d'adquisició dels aprenentatges programats i de les competències. Els instruments que s'usaran per a poder avaluar l'alumnat són:

- **Treball a casa:** es poden avaluar objectius com ara la capacitat de recerca d'informació, síntesi i anàlisi, vocabulari, expressió escrita, ...
- **Quadern de l'alumne:** realitzant una revisió periòdica del mateix es poden obtenir dades de l'ordre, neteja i posada al dia.
- **Observació directa del treball en l'aula:** el professor prendrà nota de com treballa l'alumnat, tant de forma individual com en grup, intervencions en classe, actitud participativa, etc.
- **Proves escrites i orals de coneixements bàsics:** s'avalua així el nivell d'assimilació de continguts per part de l'alumnat.
- **Els exercicis/treballs/projectes individuals o en grup:** informes, comentaris, resolució de qüestions teòriques i problemes pràctics, estudi de casos de forma individual o en grup, presa de decisions de forma coherent i raonada, treball en equip, capacitat d'organització i planificació...
- **Pràctiques de taller:** s'avalua l'alumnat.
- **Exercicis d'autoavaluació realitzats a casa o en l'aula:** ja que d'aquesta manera no sols arribarà a conèixer el resultat sinó el perquè, podent reconduir els coneixements erronis.

Criteris de qualificació

La qualificació final de cadascuna de les Unitats Didàctiques s'obté de qualificar globalment tant els continguts de la unitat, com els procediments i les actituds, normes i valors referenciats a cadascuna d'elles, així mateix s'adopta la següent assignació percentual per als diferents aspectes avaluats globalment:

90% per a la part **procedimental-conceptual**: realització de projecte/pràctica, quadern de l'alumne/a, activitats de classe o treball a casa, etc.

10% per als aspectes **actitudinals**: assistència a classe, observació del treball en l'aula, interès, receptivitat,...

La qualificació global de cada Unitat Didàctica s'obtindrà de la manera següent:

-De 1 a 4.9 punts = Insuficient.

-De 5 a 5.9 punts = Suficient.

-De 6 a 6.9 punts = Bé.

-De 7 a 8.9 punts = Notable.

-De 9 a 10 punts = Excel·lent.

Per tenir dret a aquesta avaluació és imprescindible haver presentat al menys el 90% dels treballs.

Els treballs que no s'hagin lliurat en les dades proposades, la seva qualificació serà d'aprovat just. És imprescindible haver assistit en un 80% de les classes del curs per a poder ser avaluat, en el cas contrari es perdrà l'avaluació contínua. L'avaluació contínua i el caràcter pràctic del mòdul fan de l'assistència un requisit indispensable (tot i que no suficient) per a l'avaluació positiva del mòdul. No podem oblidar que l'actitud participativa, juntament amb el treball en equip sumen un percentatge de la nota final, per tant, l'alumne/a que no assisteixi a classe de forma regular, i hagi de presentar-se a l'examen final ha de ser conscient de que aquest percentatge no es pot recuperar de ninguna forma, per tant es reflectirà en les qualificacions finals.

Al final de curs es podran lliurar tots els exercicis que hagin quedat pendents sempre i quan s'hagin lliurat un mínim del 60% de treballs del 1r i el mateix del 2n quadrimestre.

Un cop presentat el treball en la data fixada l'alumne rebrà una explicació del resultat obtingut. (El sistema d'avaluació serà individualitzada seguint l'evolució personal del treball de cadascú).

7.2. Criteris d'avaluació del mòdul:

RD 1538/2006 i RD 1574/1996. Aquests criteris són:

- L'avaluació de l'aprenentatge de l'alumnat dels cicles formatius es realitzarà per mòduls professionals d'acord amb el que disposa l'article 43 de la Llei Orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'Educació. Els processos d'avaluació s'adequaran a les adaptacions metodològiques de què hagin pogut ser objecte l'alumnat amb discapacitat i es garantirà la seva accessibilitat a les proves d'avaluació.
- En tot cas, l'avaluació es realitzarà prenent com a referència els objectius i els criteris d'avaluació de cadascun dels mòduls professionals i els objectius generals del cicle formatiu.
- En l'avaluació del mòdul professional de formació en centres de treball, col·laborarà, amb el tutor del centre educatiu, el tutor de l'empresa designat pel corresponent centre de treball per al període d'estada de l'alumne. Aquest mòdul professional es qualificarà com apte o no apte.
- PROJECTE FINAL.
- En règim presencial, cada mòdul professional podrà ser objecte d'avaluació en quatre convocatòries, excepte el de formació en centres de treball que ho serà en dos. Amb caràcter excepcional, les Administracions educatives podran establir convocatòries extraordinàries per a aquelles persones que hagin esgotat les quatre convocatòries per motius de malaltia o discapacitat o altres que condicionin o impedeixin el desenvolupament ordinari dels estudis.
- La qualificació dels mòduls professionals serà numèrica, entre un i deu, sense decimals. La superació del cicle formatiu requerirà l'avaluació positiva en tots els mòduls professionals que el componen. Es consideren positives les puntuacions iguals o superiors a cinc punts. La nota final del cicle formatiu serà la mitjana aritmètica expressada amb dos decimals.
- Les Administracions educatives establiran les condicions de renúncia a la convocatòria i matrícula de tots o d'alguns mòduls professionals. La renúncia a la convocatòria es reflectirà en els documents d'avaluació amb l'expressió de renúncia.
- Els documents del procés d'avaluació dels ensenyaments de formació professional són l'expedient acadèmic de l'alumne, les actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats. Els informes d'avaluació i els certificats acadèmics són els documents bàsics que garanteixen la mobilitat de l'alumnat.
- Els certificats acadèmics s'expediran en impresos oficials normalitzats, amb la sol·licitud prèvia de la persona interessada. aquests certificats hauran d'expressar les qualificacions obtingudes per l'alumne, tant positives com negatives, amb expressió de la convocatòria concreta (ordinària o extraordinària) i el curs acadèmic, fins a la data d'emissió de la certificació.

- Els que no superen en la seva totalitat les ensenyaments de cadascun dels cicles formatius, rebran un certificat acadèmic dels mòduls professionals superats que tindrà, a més dels efectes acadèmics, efectes d'acreditació parcial acumulable de les competències professionals adquirides en relació amb el Sistema Nacional de Qualificacions i Formació Professional.
- Particularment, en el mòdul de Projectes 1, es valoraran els següents ítems:

1. La capacitat creativa i d'investigació, i la sensibilitat artística demostrada en el treball.
2. La correcta aplicació dels conceptes fonamentals i metodologia en el disseny.
3. La capacitat crítica i d'anàlisi en front a l'objecte dissenyat.
4. Els aspectes artístics i creatius de l'objecte.
5. La idoneïtat i correcta aplicació del sistema o sistemes triats per a la representació i el desenvolupament del projecte.
6. Les possibilitats reals d'iniciació a la fabricació de les peces o elements projectats.
7. La qualitat del projecte realitzat: a l'àmbit creatiu i artístic, i en les possibilitats de realització.
8. La capacitat creativa.
9. La sensibilitat artística.
10. La iniciativa en el treball.
11. La capacitat d'investigació.
12. L'evolució mostrada i els assoliments obtinguts durant el curs.
13. La presentació (packaging) del projecte.
14. La Participació activa, implicació a les classes i dins el grup-classe.
15. Presentació oral davant la resta del grup-classe.

7.3 Procediments i tècniques d'avaluació i criteris de qualificació o ponderació

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
<i>Tècniques d'observació (registres, llistes de control, etc.).</i>	NR	14	5%
<i>Proves orals en grup (debats d'aula)</i>	NR	15, 14	10%
<i>Treballs escrits individuals i/o en grup: assajos, memòries, informes...</i>	R	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14 (depend del tipus de treball)	15%
<i>Projectes/Treballs de llarga durada</i>	R	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13	50%
<i>Exercicis pràctics</i>	R	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 (depend del tipus de treball)	20%

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

7.4. Criteris, procediments i instruments d'avaluació d'alumnes amb el mòdul pendent

Procediments i tècniques d'avaluació	Tipus (*)	Criteris d'avaluació	Criteris de qualificació o ponderació
<i>Projectes/Treballs de llarga durada</i>	R	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13	70%
<i>Prova objectiva final</i>	R	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13	30%

*Aquest camp s'utilitza per especificar el tipus o caràcter de l'activitat d'avaluació: NR (no recuperable) o R (recuperable).

Per als alumnes que no assoleixin els objectius d'alguna unitat didàctica es prepararan una sèrie d'activitats complementàries (realització de treballs, resolució d'exercicis, realització de proves escrites, etc.) a realitzar fora de l'horari lectiu que seran d'obligada realització, que l'ajudin a assolir els objectius per a poder superar el mòdul en l'avaluació ordinària final.

Es realitzarà una prova de recuperació del mòdul al mes de juny per aquells alumnes que hagin perdut el dret d'avaluació contínua o no hagin superat les activitats al mes de maig, amb el corresponent lliurament dels treballs que el professor consideri necessaris presentar, condició imprescindible per a poder examinar-se.

Hi haurà una prova recuperació en el mes de setembre de maig amb el corresponent lliurament dels treballs que el professor consideri necessaris presentar, condició imprescindible per a poder examinar-se.

8. Altres observacions